

("Narodne novine – međunarodni ugovori" broj 11. od 19.10.2001.)

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SURADNJI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VISOKOG POVJERENIKA UJEDINJENIH NARODA ZA LJUDSKA PRAVA

Proglašavam Zakon o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 26. rujna 2001.

Broj:01-081-01-3039/2
Zagreb, 2. listopada 2001.

Predsjednik Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON O POTVRĐIVANJU UGOVORA O SURADNJI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VISOKOG POVJERENIKA UJEDINJENIH NARODA ZA LJUDSKA PRAVA

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava, potpisan u New Yorku, dana 6. lipnja 2000. u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

UGOVOR O SURADNJI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VISOKOG POVJERENIKA UJEDINJENIH NARODA ZA LJUDSKA PRAVA

Preambula

Pozivajući se na rezoluciju 48/141 od 20. prosinca 1993. kojom je Opća skupština odlučila osnovati mjesto Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava;

Pozivajući se, nadalje, na rezoluciju Opće skupštine 217 A (III) od 10. prosinca 1948. kojom su se države članice, u suradnji s Ujedinjenim narodima, založile za unapređenje općeg poštovanja i pridržavanja ljudskih prava i temeljnih sloboda;

Ističući odgovornost svih država u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda da razvijaju i potiču poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda za sve, bez obzira na rasu, spol, jezik ili vjeroispovijed, kako je utvrđeno na Svjetskoj konferenciji o ljudskim pravima, održanoj u Beču 25. lipnja 1993.;

Podsjećajući, nadalje, na važnost međunarodne suradnje u promidžbi, poticanju i zaštiti ljudskih prava, kao i pridržavanju načela Povelje Ujedinjenih naroda, Opće deklaracije o pravima čovjeka, Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima te drugih instrumenata o ljudskim pravima kojih je stranka Republika Hrvatska;

Potvrđujući obvezu Vlade Republike Hrvatske da se uključi u Program tehničke suradnje s Uredom Visokog povjerenika za ljudska prava, koji su u Zagrebu 10. svibnja 1999. potpisali Ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske i Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za ljudska prava;

Sada su stoga, Vlada Republike Hrvatske i Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za ljudska prava, u duhu prijateljske suradnje, sklopili ovaj Ugovor.

1. U svrhu ovog Ugovora primjenjivat će se sljedeće definicije:

a) »OHCHR« znači Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava;
b) »Ured« znači Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava u Zagrebu te sve pod-urede koji prema potrebi i uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske budu osnovani u Republici Hrvatskoj;

c) »Vlada« znači Vladu Republike Hrvatske;

d) »službenici Ureda« znači voditelja Ureda i sve članove osoblja zaposlene prema propisima i pravilima o osoblju Ujedinjenih naroda, bez obzira na njihovo državljanstvo, osim osoba koje su mjesno zaposlene i plaćene po satu, u skladu s rezolucijom Opće skupštine br. 76 (I), iz prosinca 1946.;

e) »stručnjaci na zadatku« znači osobe koje obavljaju zadatke za Ujedinjene narode na području ljudskih prava, a nisu službenici Ureda;

f) »uredsko osoblje« znači službenike Ureda, stručnjake na zadatku i mjesno zaposlene osobe plaćene po satu; i

g) »Konvencija« znači Konvenciju o povlasticama i imunitetima Ujedinjenih naroda usvojenu na Općoj skupštini 13. veljače 1946., a koje je Republika Hrvatska stranka od 8. listopada 1991.

2. Sjedište Ureda bit će u Zagrebu. Ako OHCHR bude želio otvoriti nove pod-urede u Republici Hrvatskoj, zatražit će odobrenje Vlade i s njome se savjetovati glede njihove lokacije.

3. Ured će promicati suradnju između Vlade i Visokog povjerenika za ljudska prava u skladu s rezolucijom Opće skupštine br. 48/141, od 20. prosinca 1993.

4. Ured će se sastojati od odgovarajućeg broja službenika i mjesno zaposlenog osoblja plaćenog po satu. Broj uredskog osoblja odredit će Visoki povjerenik.

5. Ured će obavještavati Vladu o imenima i kategorijama uredskog osoblja te o promjenama njihovog statusa.

6. Vlada će uredskom osoblju izdati posebne osobne isprave kao dokaz njihovog statusa u skladu s ovim Ugovorom.

7. U provedbi svojih obveza prema mjerodavnim odredbama Povelje Ujedinjenih naroda, Vlada će na Ured kao sastavni dio Ujedinjenih naroda te na službenike Ureda i stručnjake na zadatku, primijeniti povlastice i imunitete predviđene Konvencijom.

8. Ured, njegova imovina, fondovi i sredstva, bez obzira na to gdje se nalaze i u čijem su posjedu, uživaju imunitet od sudbenosti, osim kada su ga se u određenom slučaju Ujedinjeni narodi izrijeком odrekli; podrazumijeva se da se to odreknuće ne odnosi na mjere ovrhe.

9. Uredske prostorije i prijevozna sredstva nepovredivi su i podvrgnuti isključivom nadzoru voditelja Ureda, čime se ne dira u odredbe niže navedenog odjeljka 27. Imovina, fondovi i sredstva Ureda, uključujući prijevozna sredstva, bez obzira na to gdje se nalaze i u čijem su posjedu, uživaju imunitet od pretresa, rekvizicije, konfiskacije, izvlaštenja ili bilo kakvog drugog oblika izvršnoga, upravnoga, sudskog ili zakonodavnog uplitanja.

10. Arhivi Ureda i uopće svi dokumenti koji mu pripadaju ili koje posjeduje nepovredivi su.

11. Fondovi, sredstva, prihodi i druga imovina Ureda oslobođeni su:

a) bilo kojeg oblika neposrednog oporezivanja, pod uvjetom da Ured ne traži oslobođenje od pristojbi za komunalne usluge;

b) carina, trgovinskih zabrana i ograničenja u pogledu predmeta koje Ured uvozi ili izvozi za vlastitu službenu uporabu, pod uvjetom da se predmeti uvezeni uz takvo oslobođenje neće prodavati u Republici Hrvatskoj, osim pod uvjetima dogovorenim s Vladom; te

c) carina, trgovinskih zabrana i ograničenja u svezi s uvozom i izvozom publikacija Ujedinjenih naroda.

12. Ured neće biti podvrgnut nikakvom financijskom nadzoru, propisima ili moratorijima te može slobodno:

a) stjecati od ovlaštenih trgovačkih agencija, posjedovati i služiti se konvertibilnom valutom, imati devizne račune te putem ovlaštenih institucija stjecati, posjedovati i služiti se financijskim sredstvima, vrijednosnim papirima i zlatom; te

b) unositi financijska sredstva, vrijednosne papire, stranu valutu i zlato u Republiku Hrvatsku iz bilo koje druge zemlje, služiti se njima u Republici Hrvatskoj ili ih prenositi u druge zemlje.

13. U ostvarivanju prava predviđenih gornjim odjeljkom 12. Ured će voditi računa o svim predstavkama Vlade u onoj mjeri u kojoj smatra da se takve predstavke mogu uvažiti bez štete za interese Ureda.

14. Ured u pogledu svojih službenih komunikacija uživa postupak koji nije ništa nepovoljniji od onog koji Vlada odobrava svakoj drugoj vladi, uključujući njena diplomatska predstavništva, ili drugim međunarodnim organizacijama glede prioriteta, tarifa i pristojbi na poštu, kablograme, telefotografije, telefon, telegraf, teleks, kao i tarifa za izvješćivanje putem tiska i radija.

15. Vlada će osigurati nepovredivost službenih komunikacija i korespondencije Ureda i neće cenzurirati njegove komunikacije i korespondenciju. Ta nepovredivost, bez ograničenja uvjetovanog ovim nabrojanjem, obuhvaća i publikacije, fotografije, slajdove, filmove i zvučne snimke.

16. Ured ima pravo upotrebljavati kodove te slati i primati korespondenciju i druge materijale putem kurira ili valize, koji uživaju iste povlastice i imunitete kao diplomatski kuriri i valiza.

17. Ured, u skladu s postupkom dogovorenim s Vladom, u svrhu komunikacije s drugim uredima unutar i izvan Republike Hrvatske, a posebice sa sjedištem OHCHR-a u Ženevi, ima pravo upotrebljavati radio i drugu telekomunikacijsku opremu, uključujući satelitske uređaje za glasovne i faks poruke, na registriranim frekvencijama Ujedinjenih naroda, kao i onim frekvencijama, uključujući VHF i HF, koje mu je dodijelila Vlada.

18. Voditelj Ureda i drugi visoki službenici, u skladu s dogovorom Vlade i OHCHR-a, te njihovi braćni drugovi i rodbina koju uzdržavaju, uživaju povlastice i imunitete, oslobođenja i olakšice koje se uobičajeno odobravaju diplomatskim izaslanicima. U tu svrhu, Ministarstvo vanjskih poslova uvrstit će njihova imena na Diplomatsku listu.

19. Službenici Ureda uživat će sljedeće olakšice, povlastice i imunitete:

a) imunitet od sudbenosti glede izgovorenih ili napisanih riječi i svih čina počinjenih u službenom svojstvu;

b) imunitet od pregleda i zapljene njihove službene prtljage;

c) imunitet od bilo kakve vojne obveze ili bilo kakve druge obvezne službe: s time da će Vlada, na zahtjev OHCHR-a, hrvatskim državljanima do gornje dobne granice za vojnu službu predviđene domaćim zakonodavstvom Republike Hrvatske, čija su imena zbog dužnosti koje obavljaju uvrštena na listu sastavljenu od Visokog povjerenika, jamčiti takve privremene odgode vojne obveze koje su potrebne radi izbjegavanja prekida neophodnog rada OHCHR-a, uključujući bilo kakvu vojnu obuku ili vježbu;

d) oslobođenje njih samih i njihovih braćnih drugova, rodbine koju uzdržavaju i drugih članova njihovih domaćinstava, od ograničenja useljavanja i formalnosti prijavljivanja stranaca;

e) oslobođenje od poreza na plaće i svih drugih naknada koje im isplaćuju Ujedinjeni narodi;

f) oslobođenje od bilo kojeg oblika oporezivanja dohotka koji su primili iz izvora izvan Republike Hrvatske;

g) slobodno posjedovanje i držanje u Republici Hrvatskoj strane valute, deviznih računa i pokretnina te pravo da nakon prestanka zaposlenja kod Ureda iznesu iz Republike Hrvatske sredstva za čije posjedovanje mogu predložiti valjanu osnovu;

h) istu zaštitu i olakšice glede repatrijacije njih samih, njihovih braćnih drugova, rodbine koju uzdržavaju i ostalih članova njihovih domaćinstava, koje se u vrijeme međunarodnih kriza odobravaju diplomatskim izaslanicima;

i) pravo uvoza za osobnu uporabu, bez pristojbi, poreza i drugih davanja, zabrana i drugih uvoznih ograničenja:

(i) vlastitog namještaja i osobnih potrepština u jednoj ili više zasebnih pošiljaka pri prvom preuzimanju dužnosti i, nakon toga, pravo uvoza potrebnih dodataka, uključujući motorna vozila, u skladu s propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj na diplomatske predstavnike akreditirane u Republici Hrvatskoj;

(ii) razumnih količina određenih predmeta za osobnu uporabu, ali ne za poklone ili prodaju.

20. Službenici Ureda koji su državljani Republike Hrvatske ili u njoj trajno borave, uživat će samo one povlastice i imunitete koji su predviđeni Konvencijom.

21. Vlada i OHCHR suglasni su da će mjesno zaposleno osoblje koje ne sudjeluje u mirovinskom fondu ili sustavu zdravstvenog osiguranja Ujedinjenih naroda sudjelovati u sustavu hrvatskoga mirovinskog, odnosno zdravstvenog osiguranja.

22. Uvjeti zapošljavanja mjesno zaposlenog osoblja plaćenog po satu bit će u skladu s mjerodavnim rezolucijama, propisima i pravilima Ujedinjenih naroda.

23. Stručnjacima na zadatku pružit će se olakšice, povlastice i imuniteti koji su potrebni za neovisno obavljanje njihovih zadaća. Posebno će im se odobriti:

a) imunitet od uhićenja ili zatočenja;

b) imunitet od sudbenosti glede izgovorenih ili napisanih riječi i svih čina počinjenih u obavljanju njihovih zadataka. Taj imunitet odobrava im se i nakon što prestanu obavljati svoje zadatke;

c) nepovredivost svih spisa i dokumenata;

d) u svrhu službenih komunikacija pravo uporabe kodova i primanja dokumenata ili korespondencije putem kurira ili valize;

e) iste olakšice glede valute ili ograničenja zamjene valute koje se odobravaju predstavnicima stranih vlada na privremenim službenim zadacima; i

f) iste imunitete i olakšice, uključujući imunitet od pregleda i zapljene osobne prtljage, koji se odobravaju diplomatskim izaslanicima.

24. Prilikom obavljanja službenih poslova, Ured i uredsko osoblje uživat će sljedeće dodatne olakšice:

a) žurni carinski postupak i izdavanje bez pristojbi, ako se traže, viza, dozvola i dopuštenja u svezi sa službenim poslovima;

b) neograničenu slobodu kretanja unutar Republike Hrvatske uredskog osoblja, imovine, opskrbenih materijala, opreme, prijevoznih sredstava i pričuvnih dijelova u mjeri u kojoj je to potrebno radi provođenja mandata Ureda, kako je to prevideno Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima;

c) pristup svoj javnoj dokumentacijskoj građi mjerodavnoj za učinkovit rad Ureda;

d) pravo obraćanja središnjim i lokalnim vlastima, uključujući Vladine agencije i oružane snage, u skladu s postupkom dogovorenim s Ministarstvom vanjskih poslova;

e) pravo suobraćanja s nevladinim organizacijama, privatnim institucijama, udrugama i pojedincima;

f) pravo prikupljanja dokumentacijske građe i svih korisnih informacija i izvan uredskih prostorija;

g) pravo posjete osobama na izdržavanju zatvorske kazne i pritvorenim osobama te pravo da s tim osobama razgovaraju u skladu mjerodavnim pravom o izvršenju kaznenopravnih sankcija i mjera u Republici Hrvatskoj, prema postupku dogovorenom s nadležnim tijelima Republike Hrvatske;

h) pravo da s odgovarajućim službama Ujedinjenih naroda dogovore prijenos svih prikupljenih informacija;

i) pravo da istaknu zastavu i znak Ujedinjenih naroda i OHCHR-a na prostorijama Ureda i njegovim prijevoznim sredstvima; i

j) pravo da s vlastitim službama dogovore obradu i prijenos privatne pošte koju primaju ili šalju službenici Ureda ili stručnjaci na zadatku. Vlada će biti upoznata s prirodom tih dogovora i neće se uplitati u dostavu pošte niti je cenzurirati.

25. Podrazumijeva se da će, na zahtjev voditelja Ureda, Vlada, kada to bude potrebno, poduzeti sve odgovarajuće i učinkovite mjere kako bi prostorije Ureda, njegova imovina i osoblje bili prikladno zaštićeni i osigurani.

26. Podrazumijeva se da će Vlada pomoći Uredu u pronalaženju odgovarajućih prostorija potrebnih za obavljanje njegovih službenih i administrativnih poslova u Republici Hrvatskoj. Vlada će također olakšati pronalaženje odgovarajućeg smještaja za međunarodno osoblje Ureda.

27. Podrazumijeva se da će, bez da to utječe na povlastice, imunitete, prava i olakšice određene ovim Ugovorom, uredsko osoblje poštovati propise i zakone Republike Hrvatske.

28. Ako Vlada smatra da je došlo do zlorabe povlastica i imuniteta odobrenih ovim Ugovorom, nadležna tijela i voditelj Ureda pristupit će savjetovanju kako bi utvrdili jesu li počinjene takve zlorabe i, ako jesu, kako bi pokušali izbjeći njihovo ponavljanje. Ako takvo savjetovanje ne zadovolji Vladu i Ujedinjene narode, svaka stranka može podnijeti zahtjev za rješavanje pitanja postojanja zlorabe, u skladu s odredbama o rješavanju sporova iz niže navedenog odjeljka 31.

29. Vozila koja upotrebljava Ured bit će notificirana Vladi i imat će osiguravateljno pokriće za rizike prema trećima, po mogućnosti, kod hrvatskog osiguratelja.

30. Povlastice i imuniteti jamče se uredskom osoblju u interesu Ujedinjenih naroda, a ne radi njihove osobne koristi. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda ima pravo i dužnost odreći se imuniteta bilo kojeg člana osoblja Ureda u svakom slučaju kad bi, po njegovom mišljenju, imunitet ometao izvršenje pravde i kada ga se može odreći bez da šteti interesima Ujedinjenih naroda.

31. Ujedinjeni narodi će utvrditi odgovarajuće načine rješavanja:

a) sporova koji proizlaze iz ugovora i drugih sporova privatnopravne prirode u kojima su jedna od stranaka Ujedinjeni narodi;

b) sporova koji se odnose na službenika Ureda koji uslijed svoga službenog položaja uživa imunitet kojeg se Glavni tajnik Ujedinjenih naroda nije odrekao.

32. Svaki spor između Vlade i Ujedinjenih naroda koji proizlazi iz ovog Ugovora ili je u svezi s njime, riješit će se sporazumno pregovorima ili putem drugih dogovorenih načina rješavanja, a ako se ne postigne dogovor, spor će se na zahtjev bilo koje stranke, predati na arbitražu. Svaka će stranka imenovati jednog arbitra, a tako imenovani arbitri imenovat će trećega koji će biti predsjedavajući. Ukoliko u roku od trideset dana od zahtjeva za arbitražom jedna stranka ne imenuje arbitra ili ukoliko unutar petnaest dana od imenovanja dvojice arbitra nije imenovan predsjedavajući, svaka stranka može zatražiti od Predsjednika Međunarodnog suda da imenuje arbitra. Sve odluke arbitara bit će donesene većinom glasova. Postupak arbitraže utvrdit će arbitri, a troškove arbitraže snosit će stranke prema procjeni arbitra. Arbitražna odluka sadržavat će izjavu o razlozima na kojima se temelji, a stranke će prihvatiti kao konačnu presudu spora.

33. Ovaj Ugovor može se izmijeniti pisanim sporazumom stranaka. Svaka stranka će pozorno razmotriti svaki prijedlog druge stranke za izmjenu Ugovora.

34. Ovaj Ugovor stupit će na snagu kada Vlada izvijesti Ujedinjene narode da je dovršen postupak njegovog potvrđivanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom Republike Hrvatske. Odredbe ovog Ugovora privremeno će se primjenjivati od dana njegova potpisivanja. Ovaj Ugovor može se otkazati u skladu s dolje navedenim odredbama odjeljka 35.

35. Ovaj Ugovor prestaje šest mjeseci nakon što jedna stranka pisanom obaviješću izvijesti drugu o svojoj odluci da otkáže Ugovor, osim u slučaju redovitog prestanka aktivnosti Ureda u Republici Hrvatskoj i povlačenja njegove imovine.

U potvrdu gore navedenog, niže potpisani, pravovaljano ovlašteni predstavnik Vlade Republike Hrvatske i Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za ljudska prava, potpisali su u ime stranaka ovaj Ugovor.

Sastavljeno u New Yorku, dana 6. juna 2000., u dva izvornika, svaki na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Vladu Republike Hrvatske
Željka Antunović, v. r.
potpredsjednica Vlade
Republike Hrvatske

Visoki povjerenik
Ujedinjenih naroda
za ljudska prava
Mary Robinson, v. r.

Članak 3.

1. Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske.

2. Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ugovor iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi, ali se privremeno primjenjuje od 6. lipnja 2000. te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegova stupanja na snagu.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:004-01/01-01/12

Zagreb, 26. rujna 2001.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.